

Råmælk- og mælkeydelsen i fokus

Vadmand, Camilla Nielsen; Theil, Peter Kappel; Hansen, Christian Fink

Published in:
Hyologisk

Publication date:
2014

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Vadmand, C. N., Theil, P. K., & Hansen, C. F. (2014). Råmælk- og mælkeydelsen i fokus. *Hyologisk*, 36(6), 20-23.

TIL FREMTIDENS SVINEPRODUCENT

Hyø

JUNI 14

hyo.dk

Ung mand som ved, hvad han vil

Spædgrisediarré er ikke et uløseligt problem

Punktudsugning sparer landmanden for penge

Effektiv filtrering af PRRS virus

Fokus
VENTILATION OG KLIMA

Mere indhold i den digitale udgave

AGRAR+

redaktør FINN GADE KNUDSEN
fgk@fbg.dk

Reel bekymring eller pleje af egne interesser

Når Sverige går ud og angriber de danske svineproducenter og truer med retssag ved EU domstolen, er det så ikke blot for at støtte egne svineproducenter, som er pressede?

Halekuperingen af smågrise er pludselig blevet til et stort samtaleemne i Danmark og Sverige. En enkel svensk detailbutik boykottede nemlig salget af dansk svinekød, fordi den mente, at de danske svin havde dårlig velfærd. Dette blev startskuddet til en debat om dyrevelfærd i Danmark og Sverige. Pludselig så de svenske politikere deres snit til at hoppe på vognen og deltage i debatten om boykot.

Halekuperingen var starten, men flere svenskere gik endnu længere ved at kritisere de forhold, som danske søer har i farestalden. I Sverige er det vedtaget ved lov, at søerne skal gå frie i hele deres liv, hvilket flere politikere bragte på banen i debatten som et ekstra argument mod dansk svinekød. En kandidat til EU-Parlamentet fra det svenske parti Kristdemokraterna gik endda så vidt, at hun anmeldte Danmark til EU-Domstolen, da hun mente, at halekupering af danske smågrise var et brud på et EU-direktiv. Efter hende

fulgte flere politikeres kritik af danske forhold, og medlemmer af regeringen gik også ind i sagen og anbefalede et boykot.

Nu spørge jeg så mig selv. Er dette virkelig en reel bekymring hos de svenske politikere, om hvorvidt de danske grise lever under kummerlige forhold, eller er det blot et såkaldt stunt, for at hjælpe en meget trængt svine-sektor i Sverige. Svaret må være, at da Sveriges svine-sektor er under enormt pres udefra, ønsker politikerne at hjælpe den lidt ved at sætte fokus på de store forskelle, der er i velfærden på danske og svenske grise.

Spørgsmålet er også, om vi ikke vil kunne angribe tilbage igen. Er velfærden virkelig så meget bedre hos de svenske svineproducenter? I radioprogrammet Reporterne på Radio 24/7 talte værterne den 22. maj med Lena Lindström fra Djurens Rätt, som er en organisation, der minder om vores Dyrenes Beskyttelse. Her kom det frem, at mange sven-

ske slagtesvin led af halebid, ligesom rigtig mange grise gik med åbne sår. Nu skal vi dog huske at tage den slags organisationers udtalelser med et gran salt, da de jo har en helt anden dagsorden. Men det er da tankevækkende, hvis der er en sandhed i, at der også er store velfærdsudfordringer for de svenske svineproducenter.

Som jeg ser det, skal vi da tage til Sverige og kigge og lære. De kan faktisk nogle ting i Sverige angående dyrets adfærd og velfærd, som vi med fordel kunne dele erfaringer med dem om. Så lad os hive det hvide flag frem og blæse til våbenhvile. Vi skal i stedet for krig i gang med dialog og samarbejde.

Husk at du som abonnent altid kan læse artiklerne på www.hyo.dk. Her har du desuden mulighed for at kommentere den enkelte artikel. For at læse artiklerne kræves et log-in. Brugernavnet er dit abonnementsnummer, og adgangskoden er dit postnummer. ■

Hyo nr. 6 | JUNI 14 | årgang 36
FagBladsGruppen A/S
Birk Centerpark 36 | 7400 Herning
T: 7620 7970 | F: 9626 5296
fgk@fbg.dk
hyo.dk

Årsabonnement
Kr. 895,- + moms,
kan bestilles på tlf. 7620 7970

Ansvarshavende udgiver
Jørgen Lindhard

Redaktion

Finn Gade Knudsen | T: 7620 7977

Annoncer

Morten Norup | T: 7620 7974
Tanja Redder | T: 7620 7971

Annoncemateriale

Merete Olesen | T: 9626 5293
annoncer@fbg.dk

Eftertryk

Er ikke tilladt uden redaktionens tilladelse

Forsidefoto

Simon Baldtzar Rasmussen viser
stolt farestalden frem.
Foto: Finn Gade Knudsen

Layout | repro

FagBladsGruppen A/S | Inter-Graphics

Tryk

ReklameTryk

ISSN-0906-0995

Hyo nr. 7 udkommer 4. juli 2014

■ Antallet af smågrise har stor betydning for soens mælkeydelse, Colourbox.

af CAMILLA NIELSEN VADMAND, PETER KAPPEL THEIL og CHRISTIAN FINK HANSEN

Råmælk- og mælkeydelsen i fokus

Vores viden omkring soens mælkeydelse er begrænset, men en forudsætning for pattedrisenes overlevelse og vækst

For at opnå en større pattegriseoverlevelse og vækst i diegivningsperioden, skal fokus rettes mere mod soens produktion af råmælk og mælk.

Der findes en stor variation i søernes ydelse. Råmælksydelsen varierer således fra under 1.5 til 6.0 kilo i de første 24 timer efter faring, og mælkeydelsen kan variere fra seks til 17 kilo pr. dag i tredje uge af diegivningsperioden.

Pattegrisenes indtag af råmælk er fundamental for deres overlevelse i det første levedøgn, fordi pattegrisene er afhængighed af energien i råmælken. Derudover er soens mælkeydelse en begrænsende faktor for pattegrisenes tilvækst allerede efter den første uge af diegivningsperioden. Analyse af en større mængde data fra fem nye forsøg udført på Foulum viser, at søers råmælksydelse er påvirket af kuld størrelsen. Til gengæld er søers mælkeydelse påvirket af faktorer som protein- og aminosyreindholdet i diegivningsfoderet, kapaciteten til at mobilisere fra kropsdepoterne i de første uger af laktationen, samt kuld størrelsen.

Råmælksydelsen

Der har i længere tid været en opfattelse af, at råmælksydelsen var uafhængig af kuld størrelsen. Men i det nyere studie med en større mængde data inkluderet, er der nu blevet påvist en stærk positiv sammenhæng imellem vægten af det nyfødte kuld og råmælksydelsen,

■ Camilla Nielsen Vadmand har kikket på studier, som er udført på Foulum.

Vælg en slagtesvinesti i den højeste kvalitet til markedets skarpeste pris

farm
choice

Farm Choice har skåret alle overflødige omkostninger væk for at DU kan spare penge

Farm Choice leverer en slagtesvinesti i høj kvalitet og til den skarpeste pris på markedet. Det lyder måske for godt til at være sandt, men hos Farm Choice har vi sparet på vores egne omkostninger, for at DU kan spare penge, uden at gå på kompromis med kvaliteten.

Farm Choices' inventar til slagtesvin er designet med fokus på lang levetid, rengøringsvenlighed og brugervenlighed for stalpersonalet.

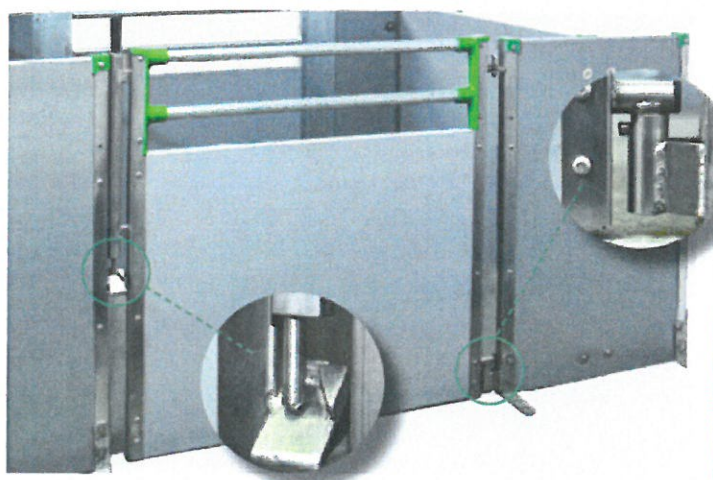
Vores inventar er udført helt i rustfrie og kraftige materialer og exceptionelt hårdfør overfor staldens hårde miljø.

Lågerne slutter tæt mod gulvet i lukket position og reducerer dermed gødning på gangarealer. Ved åbning af stien løfter lågen sig, og kan derfor forhindringsfrit svinges op.

Ved lukning af låge nyder stalpersonalet godt af den unikke smækfunktion.

Vil du vide mere om Farm Choices' slagtesvinesti eller nogle af vores andre mekaniseringsløsninger til svineproduktion?

Se www.farmchoice.eu eller ring og hør mere på 40 87 25 22

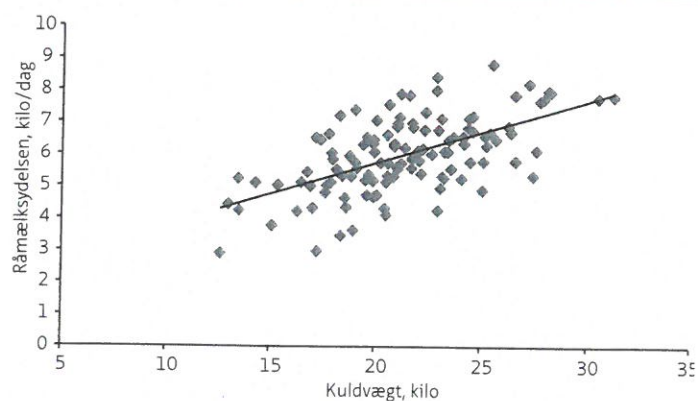
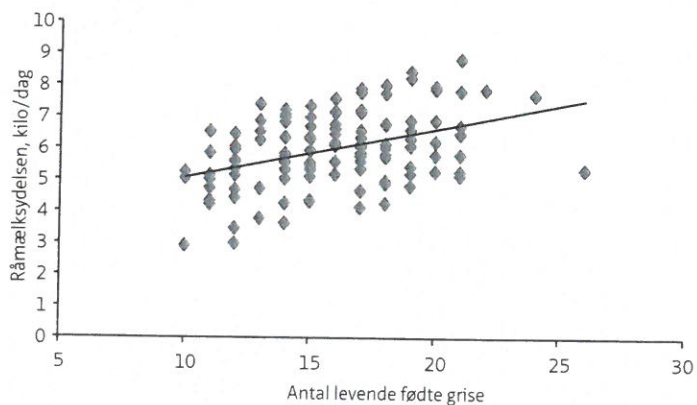

Du træffer altid det rigtige valg med stalinventar fra Farm Choice
Den højeste kvalitet til den bedste pris

www.farmchoice.eu

Figur 1: Graferne viser hvordan råmælksydelsen stiger i takt med at vægten af kuldet og antallet af levende fødte.

samt imellem antallet af levendefødte grise og råmælksydelsen, som vist i figur 1.

Hvad der er de biologiske årsager og effekter bag disse positive sammenhænge, er endnu uvist, men der spekuleres i påvirkning af hormonbalancer i den sidste del af drægtigheden, samt aktiviteten omkring yveret i det første levedøgn. Desuden fandt vi en sammenhæng imellem søernes ydelse af råmælk og mælkeydelsen i hele diegivningsperioden. Jo højere råmælksydelse en sø havde, des højere var mælkeydelse også igennem hele diegivningsperioden.

Protein- og lysinindholdet påvirker mælkeydelsen

Analysen indikerede, at soens indtag af lysin i den sidste del af laktationen kan være en begrænsende faktor for mælkeydelsen. Det skal bemærkes, at disse resultater er opnået på trods af velafbalancerede foderblandinger og højt foderoptag, hvor det forventes, at søerne har optaget de nødvendige mængder af næringsstoffer. Der blev yderligere observeret en lavere koncentration af protein i mælken hos søer med en høj mælkeproduktion, mens proteinindholdet i mælken var højt når søerne havde en lav mælkeproduktion. På trods af den lavere koncentration af protein i mælken for højtydende søer blev der ikke overført mindre protein til kuldet i og med at mælkeydelsen var højere. Det er tidligere blevet estimeret at op til 70 procent af de aminosyrer, som indtages igennem fodret bliver udskilt i mælken. Dermed er der en sammenhæng imellem soens indtag af aminosyrer og hvad der udskilles i mælken. Forsøgene der indgik i denne undersøgelse viste at mælkeydelsen hos højtydende søer kan maximeres i fremtiden ved

■ Soens mælkeydelse har stor betydning for smågrisenes tilvækst i farestalden, men også efterfølgende, Colourbox.

at optimere foderets indhold af protein og aminosyrer. Dette kan være gavnligt for pattegrisenes tilvækst.

Mobilisering eller foderindtag?

Soens foderindtag igennem hele laktationen er uden betydning for mælkeydelsen, så længe der fodres efter de nuværende normer. Derimod er mobilisering fra soens kropsdepoter af betydning for mælkeydelsen i de første to uger af laktationen. Dette hænger formentlig sammen med, at mælkeproduktionen stiger kraftigt i den første uge af laktationen, hvilket øger behovet for næringsstofforsyningen til yveret. Tidlig i laktationen er soens foderindtag stadig stigende og derfor ikke højt nok til at opfylde yverets behov for næringsstoffer. Hvad der bestemmer soens kapacitet for mobilisering er endnu uvist, men det hænger formentlig sammen med størrelsen på kropsdepoter og en lang række af andre faktorer. På trods af at foderindtaget ikke har betydning for mælkeydelsen, skal det bemærkes, at fodersammensætningen viste sig at have stor betydning for mælkeproduktionen.

Kuldstørrelsen er en medbestemmende faktor

Kuldstørrelsen er en medbestemmende faktor for mælkeydelsen igennem hele diegivningsperioden. Dette stemmer overens med, at mælkeydelsen er påvirket af hvor mange patter der benyttes og derved

producerer mælk. Denne sammenhæng gør sig gældende, så længe antallet af grise ikke overstiger antallet af patter. Mængden af mælk til rådighed per gris er tidligere beskrevet til at være faldende med stigende kuldstørrelse, på trods af at soens totale ydelse er højere. Dette stemmer overens med resultaterne for de nye studier i den første uge af laktationen. Men i uge to til fire i laktationen er der ikke observeret nogen ændringer i mængden af mælk til rådighed per gris ved varierende kuldstørrelse.

Analysen af data fra de nye studier udført på Foulum har belyst tre mulige faktorer, som kan påvirke soens mælkeproduktion: protein og aminosyre forsyning, kapacitet for mobilisering fra kropsdepoter, og kuldstørrelse. Det vil være oplagt, at disse faktorer bliver inkluderet i den fremtidige forskning indenfor mælkeproduktion. Ikke desto mindre er der et behov for at øge vores viden indenfor søernes mælkeproduktion, hvis pattegriseoverlevelsen og væksten i diegivningsperioden skal maksimeres i fremtiden. ■

Vi leverer et skræddersyet modulblander, opbygget efter dit behov.

Vi har også forslag til alternativ finansiering.

Vi leverer den færdige løsning på stedet.

Tørfoder specialisten

Hans Jensens Vej 8
7160 Tørring
info@mkorn.dk
Tlf. 75803677

Moderne Kornbehandling

FRISK LUFT...

behøver
ikke at være
svinedyr!

**MØD OS PÅ
NUTRIFAIR**
22-23 JANUAR

smellFIGHTER 2

- er banebrydende inden for
reduktion af lugten fra svine-
stalde og er samtidig billig i
indkøb og drift.

Infarm®